

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B3-38P/113/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322202972
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tamara Ondrušková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1322202972.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou Mgr. Tamarou Ondruškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. F., D.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: O.. R. F., F.. C., D.. XX.XX.XXXX, H. N. H. XX, N., právne zastúpená: AK ZAHRADNIK & Spol. s r.o., advokátska kancelária so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, a otca: H. F., D.. XX.XX.XXXX, H. N. R. XX, R., Š. P. D., právne zastúpený: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Laurinská 4, Bratislava, v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletá L. F., D.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

III. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou nasledovne:

- každý párny kalendárny týždeň od soboty od 10:00 hod do nedele do 18:00 hod. Miestom prevzatia a odovzdania maloletej je miesto bydliska matky

- každý kalendárny týždeň vždy v stredu v čase od 15:00 hod. do 19.00 hod. Otec maloletú vyzdvihne v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a matke ju odovzdá v mieste jej bydliska. V prípade, že sa maloletá nebude nachádzať v školskom zariadení, miestom prevzatia a odovzdania maloletej bude miesto bydliska matky.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 330,- eur, mesačne, k rukám matky vopred, vždy do 15. kalendárneho dňa v mesiaci, s účinnosťou od 28.03.2022.

V. Zročné výživné za obdobie od 28.03.2022 do 31.03.2024 vo výške 5.137,62 eur súd povoľuje otcovi uhrádzať v splátkach po 142,71 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom apríl 2024, s tým že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VI. Týmto sa ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava III, č. k. 38P/113/2022 - 144 zo dňa 04.11.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/38/2023 - 176 zo dňa 08.03.2023.

VII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P/142/2016 - 188 zo dňa 06.02.2017.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava III dňa 28.03.2022 sa matka domáhala zmeny pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to tak, že maloletá L. bude zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bude zviazaný platiť výživné na maloletú L. vo výške 400,- eur, s účinnosťou odo dňa podania návrhu, styk otca s maloletou upravený nebude, miestom prevzatia a odovzdania maloletej bude miesto bydliska matky a obaja rodičia budú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Matka v dôvodoch svojho návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P/142/2016-188 zo dňa 06.02.2017 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, maloletá bolo zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždňovým intervalom striedania sa a vyživovacia povinnosť určená nebola. Od poslednej úpravy došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletej, maloletá odmieta stretnutia a kontakt s otcom. Po rozvode manželstva sa striedavá osobná starostlivosť realizovala pravidelne a mal. Isabella bola s nastaveným režimom spokojná. V tom čase maloletá navštevovala predškolské zariadenie a rodičia nevnímali, že by mal ich rozvod na maloletú negatívny dopad. Rodičia dokázali medzi sebou po rozvode normálne komunikovať a dohodnúť sa na všetkých podstatných veciach týkajúcich sa maloletej Isabelly. Prvé problémy nastali po tom, ako maloletá začala chodiť do školy (v súvislosti s náročnosťou učiva), rovnako nastali problémy aj v súvislosti s partnerkou otca, ktorú maloletá vníma ako „zlý element“. K rapídneho zhoršeniu vzťahov medzi dcérou a otcom došlo počas dištančného vzdelávania. Medzi otcom a jeho partnerkou badať značné rozdiely v metódach výchovy, čo následne vedie k hádkam a vulgarizmom, aj pred maloletou. Od novembra 2021 sa maloletá začala sťažovať, že sa u otca necíti dobre, otec ju stále brával na chatu, kde jej absentovali rovesníci, rovnaký program ju začal nudiť. Matka sa snažila dcéru k stretnutiam s otcom motivovať, no nestretlo sa to s pochopením. Najväčší zlom nastal v januári/februári 2022 kedy otcova partnerka oslovila otca veľmi vulgárnym spôsobom a následne maloletá už k otcovi nechcela chodiť. Opakovane uvádzala, že sa u otca necíti doma, keďže s novou partnerkou otca nemá vybudovaný vzťah. Po nástupe maloletej do školy sa prejavili adaptačné ťažkosti, matka s ňou absolvovala vyšetrenia, na základe ktorých jej boli diagnostikované viaceré poruchy - narušenie zvukovej roviny reči, riziko vzniku špecifických porúch učenia a pod. Otec tieto vyšetrenia neabsolvoval, ani sa nezaujímal o integráciu maloletej v školskom zariadení, taktiež sa nezaujíma o dcérin prospech v škole. Školskí pedagógovia neodporúčajú striedavú osobnú starostlivosť u mal. Isabelly. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, matka uviedla, že otec na výživu maloletej prispieva, avšak nie na pravidelnej báze. V čase podania návrhu otec hradil školské poplatky a volejbalový krúžok v sume 60,- eur mesačne. Matka vyčíslila mesačné náklady na maloletú na sumu 1076,- eur. Matka v čase podania návrhu pracovala v spoločnosti X. Z. Z..F..P. s hrubým mesačným príjmom okolo 2000,- eur mesačne. Matka vlastní byt na H. X. S. N., na ktorý spláca hypotéku a v ktorom spolu s maloletou býva, okrem toho matka vlastní automobil značky Škoda. Matka poberá na maloletú prídavky. Otec je konateľom v spoločnosti A. SK Z..P. a spoločnosti Z. Z..F..P. a podľa informácií matky dosahuje príjem okolo 3000,- eur v čistom plus provízie. Otec žije v lukratívnej časti N. spolu so svojou partnerkou, vlastní chatu v obci C. C. a automobil značky Audi, chodievajú na luxusné dovolenky. Matka nemá v úmysle brániť v styku otca s maloletou, keď si maloletá opäť nájde cestu k otcovi, bude rada ak sa styk opäť rozšíri.

2. Matka spolu s návrhom vo vec samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/113/2022-144 zo dňa 04.11.2022 bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/38/2022-176 zo dňa 08.03.2023 bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/113/2022-144 zo dňa 04.11.2022 tak, že otec je povinný platiť výživné na mal. L. vo výške 140,- eur mesačne, s účinnosťou od 08.03.2023, okrem toho bola pozastavená účinnosť a vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P/142/2016-188 zo dňa 06.02.2017 v časti schválenej dohody rodičov o úprave pomerov rodičov k maloletej na čas po rozvode manželstva vo výroku, ktorým výživné na maloletú počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nebolo určené.

3. Otec sa k návrhu matky vyjadril podaním doručeným súdu dňa 21.08.2023 v ktorom uviedol, že návrh matky považuje za nedôvodný nakoľko v danom prípade nedošlo ku kvalifikovanej zmene pomerov v zmysle § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Otec zároveň poukázal na svoje vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27.06.2022, ktoré je relevantné aj v konaní vo veci samej. Otec v tomto podaní uviedol, že maloletá s jeho aktuálnou

partnerkou, s ktorou je od roku 2017, nemala žiaden problém. Počas leta 2021 matka navrhla zmenu styku, s čím otec súhlasil a taktiež hradil výdavky maloletej nad rámec jeho vyživovacej povinnosti. V decembri 2021 matka navrhla, aby sa zúžil styk otca s dcérou ešte viac a aby otec platil výživné, s čím otec nesúhlasil. Matka narúšala stretnutia otca s maloletou telefonátmi, správami a presvedčaním maloletej, aby sa k matke vrátila skôr, čo začalo narúšať vzťah maloletej k otcovej priateľke. Problémy vyvrcholili 12.02.2022, kedy bola maloletá veľmi napätá počas styku s otcom, až náhle povedala, že chce ísť za matkou. Odvtedy videl otec maloletú iba na dve hodiny dňa 30.03.2022. Otec navštívil psychologičku, u ktorej bol pred časom s maloletou, pričom psychologička vyhodnotila, že mal. L. môže byť v značnom emočnom diskomforte a môže byť ovplyvňovaná. Odvtedy sa otec snažil na maloletú netlačiť a nestresovať ju. Otec sa snaží postupne si budovať s maloletou vzťah. Ak sa maloletá nechce s otcom stretávať, je to len z dôvodu manipulácie zo strany matky. To, že má maloletá zlé výsledky v škole neznamená a neopodstatňuje, aby bol otec vylúčený zo starostlivosti o maloletú. Pokiaľ ide o vyživovacu povinnosť, túto si otec vždy plnil, a to aj nad rámec, keď od leta 2021 bývala maloletá u otca menej ako v zmysle rozsudku. Otec je iba konateľom spoločností, ktoré uvádza matka a preto nemá žiadny podiel na zisku.

4. V písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 28.09.2023 matka uviedla, že striedavá osobná starostlivosť sa nerealizuje už takmer dva roky, maloletá sa po celý čas nachádza vo faktickej osobnej starostlivosti matky a styk otca s maloletou sa realizuje ojedinele. Otec sa s maloletou stretáva v priemere 2 - 3 krát týždenne na pár hodín v Panta Rhei, aby jej pomohol s prípravou na nemecký jazyk. Otec s maloletou komunikuje prostredníctvom mobilu, občas skontroluje jej prospech v škole, nezúčastňuje sa školských aktivít, nezaujíma sa o jej zdravotný stav či integráciu v škole. Maloletá sa styku s otcom nedožaduje, na druhej strane sa však matka snaží maloletú k styku s otcom pozitívne motivovať. Otec nevyvíja dostatočnú snahu o stretnutia s maloletou. Maloletá trpí poruchou pozornosti, dysortografiou a operacionálnou dyskalkúliou a poruchou aktivity a pozornosti. Maloletá si, pokiaľ ide o prípravu do školy, vyžaduje osobitný prístup. Otec na tieto diagnózy maloletej nereflektuje. V súvislosti s určením vyživovacej povinnosti matka poukázala na skutočnosť, že v čase poslednej úpravy pomerov mala maloletá tri roky, aktuálne má desať rokov a chodí do školy. Aktuálne sa striedavá osobná starostlivosť nerealizuje, otec teda osobnú starostlivosť o maloletú nevykonáva, všetky náklady na maloletú sa tak presunuli na matku. Otec aktuálne posielal matke výživné na maloletú vo výške 140,- eur mesačne, v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Aktuálny mesačný príjem matky predstavuje sumu 1550,- eur mesačne netto, matka poberá na maloletú prídavky a uplatňuje si daňový bonus. Matka opakovane vyčíslila mesačné výdavky na maloletú, tentokrát v sume 920,07 eur mesačne. Maloletá navštevuje volejbalový krúžok a tanečnú. Maloletá má intoleranciu na laktózu, čo navyšuje cenu potravín pre maloletú. Mesačné náklady matky predstavujú sumu 1107,02 eur. Matka v podaní uvádza, že požaduje sumu výživného na maloletú vo výške 520,- eur mesačne.

5. V písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 04.10.2023 otec v súvislosti s jeho majetkovými pomermi uviedol, že aktuálne nemá žiaden zárobok zo zamestnania, mesačne mu je poukazovaná suma 1700,- eur, ktorú je možno na účely súdneho konania považovať za príjem. Otec aktuálne okrem mal. L. nemá inú vyživovacu povinnosť. Otec vlastní rekreačnú chatu v obci C. C., disponuje úsporami vo výške 4011,13 eur a 5259,70 eur. Mesačné náklady otca predstavujú sumu 1608,- eur.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pohovorom s maloletou, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov doložených do spisu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

- Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3P/142/2016-188 zo dňa 06.02.2017 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a maloletá L. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s týždňovým intervalom striedania sa, výživné za trvania striedavej osobnej starostlivosti určené nebolo, právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

- Z Dodatku ku správe Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 11.08.2021 vyplýva, že mal. L. je žiačkou s narušenou komunikačnou schopnosťou a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, na základe čoho jej bola odporúčaná školská integrácia (č. I. 29). Rozhodnutím o začlenení žiačky zo dňa 02.09.2021 bola mal. L. začlenená v bežnej triede a bola jej zmenená forma vzdelávania (č. I. 28). Maloletá L. absolvovala aj vyšetrenie v Dialóg centrum - vysokošpecializovaný odborný ústav pre deti s poruchami reči a učenia (č. I. 30 - 32). Z hodnotenia vypracovaného Základnou školou, ktorú maloletá navštevuje, konkrétne triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou vyplýva, že striedavú osobnú starostlivosť vnímajú ako nevhodnú a výrazne narúšajúcu

pohodu a stabilitu mal. L.. Je výrazný rozdiel v pripravenosti na vyučovanie, keď sa vracia od otca. Nemá pomôcky na vyučovanie, často jej chýbajú zošity, vypracované úlohy. Má to negatívny vplyv na jej psychiku, za zabudnuté veci dostáva poznámky. V tomto smere je veľmi dôležitá spolupráca s matkou, ktorá dôsledne dozerá na pripravenosť na vyučovanie (č. I. 33 - 34)

- Zo Stanoviska psychológa k osobnej starostlivosti o dieťa zo dňa 24.04.2022 (č. I. 119) vyplýva, že otec kontaktoval psychologičku A. W. G., A. V čase, keď mal. L. začala odmietať stretnutia resp. styk s otcom. Psychologička navrhla odborné psychologické vyšetrenie maloletej a posúdenie súčasnej vzťahovej konštelácie medzi všetkými zúčastnenými, na základe čoho by bolo možné objektívnejšie posúdiť jej emocionálne potreby a nastaviť optimálny režim stretávania sa s otcom

- Matka bola v období od podania návrhu do 15.08.2022 zamestnaná v spoločnosti X. Z. Z..F.P. s mesačnou príjmom 2000,- eur brutto (uvedené vyplýva jednak z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch č. I. 228 ale aj z vykonanej lustrácie cez Sociálnu poisťovňu). V období od 16.08.2022 do 16.10.2022 bola matka vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny N. (č. I. 229) a poberala dávku v nezamestnanosti, a to za obdobie 16.08.2022 - 31.08.2022 vo výške 552,70 eur, za september 2022 vo výške 1036,40 eur a za obdobie 01.10.2022 - 16.10.2022 vo výške 552,70 eur. Matka je od októbra 2022 zamestnaná v spoločnosti L. N. D.. S., A. R. N., kde jej príjem predstavoval v období 10/2022 - 01/2024 v priemere sumu 1585,01 eur netto, vrátane daňového bonusu, ktorý matka na maloletú poberá (č. I. 531 - 532). Okrem uvedené príjmu zo zamestnania matka poberá prídavok na maloleté dieťa, ktorý predstavoval v období 03/2022 - 7/2022 sumu 25,88 eur mesačne, v období od 08/2022 do 02/2022 sumu 30,- eur mesačne a od 01/2023 predstavuje sumu 60,- eur mesačne. Iný príjem matka nemá

- Matka vlastní vo výlučnom vlastníctve byt na H. X. S. N., ktorý nadobudla na základe kúpnej zmluvy a ktorý je zaťažovaný záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. (LV č. I. 233 234). Matka vlastní osobný automobil značky Škoda SUPERB, rok výroby 2016 (č. I. 235 - 236)

- Matka býva v spoločnej domácnosti s maloletou L., v byte na H. X. S. N., ktorý vlastní. Mesačné výdavky matky na bývanie pozostávajú z výdavkov na elektrinu vo výške 27,90 eur mesačne a zálohové platby za byt vo výške 140,- eur mesačne, t. j. spolu vo výške 167,90 eur, z čoho pomerná časť na maloletú pripadá vo výške 84,- eur. Okrem týchto nákladov na bývanie matka spláca hypotéku vo výške 418,69 eur mesačne. Matka platí mesačne 19,80 eur za službu UPC, poistenie bytu a auta vo výške 17,33 eur, mobilný telefón v priemere 15,- eur mesačne (č. I. 238 - 243).

- Maloletá L. má 11 rokov a aktuálne je žiačkou 5.N. triedy Základnej školy s materskou školou, Za G. X, N. (č. I. 319). Mesačné výdavky na maloletú pozostávajú z výdavkov na stravu, ošatenie a obuv, zdravotnú starostlivosť 52,- eur mesačne (maloletá navštevuje zubnú a očnú ambulanciu), školskú jedáleň vo výške 38,- eur mesačne, školské poplatky 15,- eur mesačne, lístky na MHD 13,- eur mesačne, krúžok tanečnej 60,- eur mesačne (v čase podania návrhu maloletá navštevovala volejbalový krúžok, kde sa uhradil mesačný poplatok 55,- eur + jednorazové nepravidelné výdavky v súvislosti s kempami a sústredeniami, pričom v priebehu konania maloletá volejbalový krúžok prestala navštevovať). Maloletá trpí intoleranciou na laktózu, čo odôvodňuje vyššie mesačné výdavky na stravu. Maloletej bola diagnostikovaná porucha pozornosti, dysortografia a operacionálna dyskalkúlia a porucha aktivity a pozornosti (č. I. 320 - 321).

- Obsahom č. I. 496 je hodnotenie školskej špeciálnej pedagogičky zo dňa 10.01.2024, z ktorého vyplýva, že maloletá je individuálne integrovaná v bežnej triede a postupuje podľa individuálneho výchovno - vzdelávacieho plánu. Forma striedavej starostlivosti nebola v ponímaní školy vhodná, výrazne narúšala pohodu a stabilitu maloletej pri príprave na vyučovanie. Súčasný stav vníma špeciálna pedagogička ako vyhovujúci, maloletá je spokojná a vyrovnaná.

- Otec maloletej je konateľom v spoločnosti A. SK, Z..F.P., nie je však jej spoločníkom t. j. nemá nárok na podiel zo zisku. Otcovi je mesačne poukazovaná suma 1700,- eur titulom zmluvy o pôžičke (č. I. 464 - 465), čo predstavuje mesačný príjem otca. Otcovi bola do 15.05.2023 vyplácaná suma 2700,- eur mesačne, ktorá sa následne znížila na sumu 1700,- eur mesačne. Otec je od 12.12.2023 predsedom predstavenstva v spoločnosti A. Z., W.. Otec má aktuálne vyživovaciu povinnosť len k maloletej L., vyživovacia povinnosť k dcére C. mu zanikla v decembri 2022. Otec vlastní rekreačnú chatu v obci C. - C., ktorú nadobudol na základe kúpnej zmluvy a ktorá nie je zaťažovaná žiadnymi ťarchami (LV č. I. 401 - 403). mesačné náklady otca pozostávajú z nákladov na stravu, ošatenie a obuv, zdravotnú starostlivosť, otec si uhradza zdravotné poistenie vo výške 200,- eur mesačne, náklady na sporenie 200,- eur mesačne, internet 23,- eur mesačne, náklady na prevádzku rekreačnej chaty vo výške 85,- eur mesačne. Otec nemá výdavky súvisiace s bývaním, tieto sú mu hradené spoločnosťou, v ktorej je konateľom (uvedené vyplýva z nesporných tvrdení otca na pojednávaniach). Otec prispieval na výživu maloletej L. sumou 140,- eur mesačne, a to od marca 2023, okrem toho otec uhradza niektoré náklady súvisiace so školou

či volejbalom, presne vyčíslené v podaniach na č. I. 541 - 556. Otec uhradza maloletej životnú poisťku vo výške 27,32 eur a od septembra 2023 jej poukazuje sumu 20,- eur mesačne na sporenie.

7. Na jednotlivých pojednaniach matka resp. jej právna zástupkyňa uviedla, že striedavá osobná starostlivosť sa nerealizuje už dva roky, maloletá sa s otcom stretáva spravidla jedno poobedie v týždni, v kaviarni v Panta Rhei. Matka stretávaniu sa maloletej s otcom nebráni, snaží sa maloletú k stretnutiam s otcom motivovať. Matka má za to, že otec nevyužíva priestor na stretnutia s maloletou, čo maloletú trápi. Spúšťačom, pre ktorý sa prestala realizovať striedavá osobná starostlivosť bola situácia, kedy sa partnerka otca pred maloletou negatívne vyjadrila na adresu otca, rovnako však aj nejednotný režim po škole. Otec odmietal, že maloletej boli diagnostikované nejaké poruchy. Maloletá v dôsledku poruchy, ktorá jej bola diagnostikovaná potrebuje zabehnutý režim. Maloletá L. chodí s otcom rada na jeho chatu, bolo jej ľúto, keď sa dozvedela, že tam bol otec bez nej. Matka má za to, že pokiaľ bude maloletá cítiť zo strany otca dostatočný záujem, postupne by sa mohol obnoviť pravidelnejší režim stretávania sa s otcom. Pokiaľ ide o úpravu styku, matka súhlasila s úpravou každú stredu poobede a rovnako aj s úpravou stretávania sa počas víkendu od soboty do nedele, aj s prespatím. Pokiaľ ide o majetkové pomery, vyjadrenia na pojednaniach korešpondujú s písomnými vyjadreniami a doloženými listinnými dôkazmi. Otec resp. jeho právny zástupca na pojednaniach navrhol, aby súd načrtnol skúšobný režim stretávania sa otca s maloletou. Maloletá vníma to, že medzi rodičmi je konflikt, je trochu manipulovaná zo strany matky. Otec má záujem s maloletou sa stretávať, bolo mu však tlmočené, že maloletá sa s ním stretávať nechce. Po rozvoze manželstva bolo všetko v poriadku, problémy začali po tom, ako sa otec zoznámil s jeho aktuálnou priateľkou. Matka mu naznačila, že mu bude postupne redukovať styk s maloletou. Nie je pravda, že by otec popieral dcérine diagnózy. Otec na pojednaniach popisoval priebeh stretnutí s mal. L., stretnutia prebiehali v poriadku. Po nastavení skúšobného režimu stretávania sa zo strany súdu sa otec začal s maloletou stretávať okrem stredy poobede aj v nedeľu, pričom stretnutia trvali spravidla od 10:00 hod. do 16:00 hod. Počas vianočných sviatkov bola maloletá s otcom od 25.12. do 30.12. Prebehlo aj stretnutie trvajúce od piatka do nedele, počas ktorého bola maloletá s otcom na chate, kde boli sami dvaja. Počas nedeľných stretnutí otca s maloletou bola prítomná aj priateľka otca, otec nevnímal nejaké významné problémy v tejto súvislosti. Stretnutia s maloletou otec vnímal pozitívne, ich vzájomnému vzťahu určite pomohla dočasná úprava stretávania sa, otec tým pádom nemá obavy o stretávanie sa s dcérou do budúcnosti. Otec uviedol, že by si vedel predstaviť aj to, že by styk upravený nebol resp. by preferoval, ak by bol upravený styk počas týždňa každú stredu poobede a následne cez víkend, s prespatím alebo bez prespatia. Pokiaľ ide o majetkové pomery, vyjadrenia na pojednaniach korešpondujú s písomnými vyjadreniami a doloženými listinnými dôkazmi. Kolízna opatrovníčka na pojednaniach uviedla, že má za to, že rodičia sa v podstate dohodli na tom, že maloletá bude zverená do starostlivosti matke. V takom prípade navrhla, aby súd styk otca s maloletou upravil a aby bola určená vyživovacia povinnosť otca, vrátane zročného výživného.

8. Podľa § 24 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

9. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

10. Podľa článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa prijatého dňa 20. novembra 1989 v New Yorku podpísaného v mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v New Yorku 30. septembra 1990, ktorý pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade so svojim článkom 49 ods. 2 dňom 6. februára 1991 štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

11. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

12. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

13. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 CMP, dohody i súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu

predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností. Ide teda o výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, teda možnosť prelomenia prekážky *res iudicata* v prípade splnenia podmienky zmeny pomerov účastníkov relevantnej intenzity a tomu zodpovedajúcu potrebu porovnania tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi zistenými pri ostatnom rozhodnutí.

14. Rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane dieťaťa a jednak na strane rodičov. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú súdy povinné vždy prihliadať v prvom rade na záujem dieťaťa. Zásadnými okolnosťami, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov sú najmä osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, rešpekt k právu dieťaťa stykať sa s druhým rodičom, vzťah dieťaťa ku každému z rodičov či kontinuita prostredia. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1967).

15. Žiadne rozhodnutie súdu týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností, medzi ktoré patrí aj úprava styku dieťaťa, nie je nemenné. Podľa ustanovenia § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ktoré podľa ustanovenia § 36 ods. 1 tretej vety zákona o rodine treba aplikovať nielen pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoде, ale aj v prípade úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Dôvodová správa k uvedenému ustanoveniu uvádza, že možnosť súdu zmeniť rozhodnutia alebo dohody rodičov o výkone ich rodičovských práv a povinností je daná pri podstatnej zmene pomerov (závažnejšej zmene nielen krátkodobého charakteru). Aj ustálená súdna prax inštitút zmeny rozhodnutia na základe zmeny pomerov vykladá tak, že musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru (II. ÚS 110/08).

16. Ako už súd uviedol vyššie, hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Musí však ísť o zmenu pomerov podstatnú a závažnú, nie krátkodobého charakteru. Pri rozhodovaní o zmene úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu však súd musí vždy a explicitne prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ale tiež aj na právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

17. Predmetom konania je návrh matky na zmenu úpravy výkonu práv a povinností k maloletej L.. Povinnosťou súdu je vyhodnocovať každý prípad individuálne, posudzovať všetky reálne preukázané skutočnosti a tvrdenia rodičov v konaní, osobitne prihliadať na vyjadrenia rodičov a detí. Súd vyhodnocoval všetky dôkazy individuálne, porovnával vyjadrenia rodičov vo vzájomných súvislostiach.

18. Úlohou súdu bolo zaoberať sa tým, či od posledného rozhodnutia súdu došlo k takej zmene pomerov, či už na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa, ktorá odôvodňuje zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej L.. Súd vykonal porovnanie pomerov a zistil nasledovné.

19. Maloletá L. mala v čase prvého rozhodnutia súdu 4 roky, navštevovala materskú školu. Rozvod rodičov na ňu v tom čase nemal negatívny dopad, striedavá osobná starostlivosť sa realizovala pravidelne, maloletá s ňou nemala problém. Uvedené považoval súd za nesporné, vyplývajúce z tvrdení rodičov na pojednávaníach resp. v písomných vyjadreniach. Aktuálne má maloletá L. 11 rokov, navštevuje 5 ročník základnej školy. Striedavá osobná starostlivosť sa prestala realizovať na prelome rokov 2021 a 2022, kedy maloletá L. postupne začala odmietať realizovať styk u otca.

Problémy s realizáciou striedavej osobnej starostlivosti začali po tom, ako maloletá začala chodiť do školy. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletej bola diagnostikovaná porucha pozornosti, dysortografia a operacionálna dyskalkúlia a porucha aktivity a pozornosti, maloletá je však integrovaná v bežnej triede s individuálnym výchovno - vzdelávacím plánom. Zo správ predložených matkou, vypracovaných či už školskou špeciálnou pedagogičkou alebo psychológom vyplynulo, že v dôsledku uvedených diagnóz si maloletá vyžaduje vo zvýšenej miere starostlivý prístup, najmä pokiaľ ide o prípravu na školské vyučovanie, čo je v úzkej miere prepojené s prostredím, v ktorom vyrastá a v ktorom sa na vyučovanie pripravuje. Špeciálna pedagogička zo školy, ktorú maloletá navštevuje, zhodnotila, že striedavá osobná starostlivosť nemala na maloletú dobrý vplyv, najmä pokiaľ išlo o jej prípravu na vyučovanie resp. pohodu a pokoj maloletej. Súd teda pokiaľ ide o zmenu pomerov, konštatuje, že od posledného rozhodnutia, maloletá začala chodiť do školy a taktiež u nej pribudli vyššie špecifikované diagnózy, čo má nesporne vplyv na otázku zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Aj zo stanoviska vypracovaného psychologičkou A. W. G., A., predloženého otcov, vyplýva, že je nutné minimálne prehodnotiť nastavenie aktuálneho režimu stretávania sa otca s maloletou. Za zmenu pomerov je nutné nesporne označiť aj to, že otec maloletej býva v spoločnej domácnosti s partnerkou (s ktorou v čase rozvodu a zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nebýval), pričom vzťah medzi aktuálnou partnerkou otca a maloletou L. je komplikovaný, čo má nesporne vplyv aj na vzťah mal. L. k otcovi.

20. V súlade s čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa a § 43 ods. 1 zákona o rodine bola v konaní vypočutá maloletá a bol zisťovaný jej názor a predstava v otázke úpravy styku s druhým rodičom, ako aj dôvody, pre ktoré preferuje aktuálny stav osobnej starostlivosti zo strany matky. Súd považoval názor maloletej za podstatný, a to vzhľadom na participatívne práva maloletých detí zakotvené v Zákone o rodine i v Dohovore o právach dieťaťa. Pokiaľ ide o vek maloletej, maloletá má síce len 11 rokov, avšak pri pohovore pôsobila na svoj vek pomerne vyzrelo, bola spôsobilá jasne, objektívne a určito vyjadriť svoj názor a súd je povinný na jej názor prihliadať. Maloletá bola v konaní vypočutá zákonnou sudkyňou za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Maloletá počas pohovoru uviedla, že s otcom sa aktuálne stretáva raz za týždeň, poobede po škole, páčilo by sa jej, keby sa stretávali aj napríklad v nedeľu a šli na výlet. U otca doma prespať nechce, pretože je tam jeho priateľka, ale vie si predstaviť, že by cez víkend išli na chatu. Ak by sa ocinova priateľka zmenila, vie si predstaviť, že by u otca občas aj prespala, avšak najradšej je doma.

21. Cieľom ustanovenia § 43 ods. 1 Zákona o rodine je zakotviť v zákone právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, jednak v rodine ale aj v súdnom konaní. Dieťa sa nemá chápať len ako objekt výchovy ale ako aktívny účastník výchovného procesu. Čím je dieťa staršie, tým väčšia váha a pozornosť má byť venovaná jeho názoru. Právo dieťaťa byť v súdnom konaní vypočuté korešponduje s povinnosťou súdu prihliadnuť na názor maloletého dieťaťa podľa § 38 Civilného mimosporového poriadku. Súd je povinný prihliadnuť na názor maloletého dieťaťa pri rozhodovaní, ak sa preukáže, že maloleté dieťa je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť svoj názor samostatne vyjadriť. Musí mať však úplne za preukázané, že ide skutočne o názor dieťaťa.

22. „Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa“ (R 34/2014).

23. Maloletá L. počas výsluchu jednoznačne prejavila svoj názor, pokiaľ ide o otázku jej zverenia ako aj nastavenia styku s otcom. Súd nemá pochybnosti o tom, že maloletá má svojho otca rada, rešpektuje ho, potrebuje ho vo svojom živote, avšak od posledného rozhodnutia, ktorým bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov došlo k takej zmene pomerov, ktorá podľa názoru súdu odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia. Dokazovaním bolo preukázané, že aktuálne nie je v záujme maloletej a to najmä s ohľadom na jej osobnostný, sociálny a emocionálny vývin, aby bola nútená praktizovať striedavú starostlivosť. Maloletá je vo veku, kedy vie dostatočne formulovať svoje názory, pocity, túžby a potreby a teda vie sa jednoznačne vyjadriť, u ktorého rodiča chce žiť a bývať podľa toho, kde prežíva väčší pocit bezpečia, istoty a kde sú uspokojované všetky jej potreby. Maloletá a jej otec sa vzájomne vzdialili, naštrbil sa ich vzťah. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za to, že zásadná zmena vo vzťahu medzi otcom a dcérou bola započatá v čase, keď začala maloletá chodiť do školy. S nástupom

do školy sa u maloletej začali prejavovať ťažkosti, maloletej bola diagnostikovaná porucha pozornosti, dysortografia a operacionálna dyskalkúlia a porucha aktivity a pozornosti. V dôsledku uvedeného si maloletá L. vyžaduje, ako už bolo vyššie uvedené, zvýšenú mieru starostlivosti, pokiaľ ide o prípravu na vyučovanie, rovnako si vyžaduje pokojné rodinné prostredie, stabilitu a istotu. Z hodnotenia špeciálnej pedagogičky ako aj triednej učiteľky vyplynulo, že maloletá lepšie zvládala prípravu do školy, keď bola v starostlivosti matky, čo sa v konečnom dôsledku odrážalo aj na jej sústredení a celkovej pohode počas vyučovania. Vzťah medzi maloletou a otcom bol taktiež naštartený v dôsledku napätého vzťahu medzi maloletou a aktuálnou partnerkou otca, s ktorou otec žije v spoločnej domácnosti. Maloletá L. chce so svojim otcom tráviť čas, avšak režim striedavej osobnej starostlivosti aktuálne nie je to, čo by bolo v súlade s jej potrebami a s jej najlepším záujmom. Súd má za to, že maloletá si so svojim otcom musia k sebe nájsť cestu späť, musia pracovať na obnovení a posilnení svojho vzťahu. Uvedené je možné podľa názoru súdu docieľiť nastavením takého režimu stretávania sa, ktorý nebude na maloletú pôsobiť nátlakovo a ktorý bude zároveň dostatočný na to, aby otec a maloletá opätovne budovali svoj vzťah. V priebehu súdneho konania súd nastavil otcovi a maloletej režim stretávania, ktorý otec s maloletou (v rámci možnosti) dodržiavali a samotný otec na pojednávaní ocenil, že takéto nastavenie jeho vzťahu s maloletou pomohlo a prestal mať obavy o to, že stretávanie s dcérou sa prestane realizovať úplne. Počas súdneho konania mal otec s maloletou nastavený režim stretávania sa každú stredu poobede a každú nedeľu počas celého dňa. Styk otca s dcérou sa uskutočňoval, neprebíhal síce v maximálnom možnom rozsahu, bol však prispôsobený jednak pracovným povinnostiam otca ale aj vôli maloletej, pričom súd oceňuje počínanie si otca v tom smere, že na maloletú nevyvíjal nátlak a keď maloleté odmietla stretnutie s otcom, netlačil na ňu. Každopádne súd z vyjadrení otca i matky na pojednávaní vyvodil, že takto nastavený režim stretávania sa otca s maloletou ich vzájomnému vzťahu pomohol. Súd mal na základe vyššie uvedeného za preukázané, že v najlepšom záujme maloletej je aktuálne zveriť ju do osobnej starostlivosti matke. Zachovanie striedavej osobnej starostlivosti by bolo kontraproduktívne, na maloletú by bol vytváraný nátlak, v dôsledku ktorého by sa jej vzťah z otcom nie len že nezlepšoval ale práve naopak, mohol by sa ešte zhoršiť. Zmena zverenia maloletej je dôvodná vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov, ktorá v tejto rodine nastala a ktorá bola na základe vykonaného dokazovania zistená. Túto zmenu pomerov súd vidí predovšetkým v zmene vzťahu medzi maloletou a otcom, ktorý je dôsledkom viacerých príčin, ktoré nenastali zo dňa na deň, ale postupne vznikali a stupňovali sa. Maloletá si nástupom do školy, v dôsledku zistených porúch, vyžadovala špecifický prístup, ktorý jej vedela poskytnúť najmä matky, pričom uvedenému neprospeš ani napätý vzťah medzi maloletou a aktuálnou partnerkou otca, maloletá nebola v dobrej psychickej pohode, čo sa odrážalo aj na jej výsledkoch v škole a v konečnom dôsledku sa to začalo prejavovať postupným odmietaním stretávania sa s otcom, keď maloletá a jej otec v priebehu pár mesiacov prešli z režimu striedavej osobnej starostlivosti do režimu stretávania sa v jedno poobede v týždni, čo malo nepochybne veľmi negatívny vplyv na vzťah otca s maloletou. Maloletá aktuálne odmieta prespať v otcovej domácnosti. Všetky tieto popísané a nesporné skutočnosti súd považuje za takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matke. Súd v otázke zverenia prihliadol aj na názor maloletej, rovnako bral do úvahy aj odporúčania či hodnotenia pedagógov či psychológov a záverom teda možno konštatovať, že aktuálne je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matke. Súd má za to, že aktuálne je to práve matka, ktorá má lepšie predpoklady pre zabezpečenie riadneho vývoja, výchovy a celkovej starostlivosti o maloletú. Matka má osobnostné predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, v živote maloletej predstavuje pocit istoty a bezpečia, je pre ňu vzorom, maloletá jej dôveruje a rešpektuje jej rodičovskú autoritu a matka poskytuje maloletej aj emocionálne, sociálne a psychologické sýtenie. Zo všetkých týchto dôvodov súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky.

24. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou, súd pri jeho úprave nadviazal na nezáväzne nastavený režim stretávania sa otca s maloletou počas súdneho konania. Stretávanie sa otca s maloletou každú stredu poobede funguje dlhodobo, reflektuje pritom aj mimoškolské aktivity maloletej, a to krúžok tanečnej ktorý má maloletá vždy v utorok a vo štvrtok po vyučovaní. Súd preto upravil styk otca s maloletou každú stredu vždy v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod. okrem toho upravil súd styk otca s maloletou každý párný kalendárny týždeň od soboty od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Súd pristúpil k úprave styku počas víkendov, a to aj s prespatím, aj napriek tomu, že maloletá aktuálne prespať v domácnosti otca odmieta. Súd má za to, že pre budovanie a nápravu vzťahu otca s maloletou je nevyhnutné nastaviť styk vo väčšom rozsahu ako len počas jedného víkendového dňa. Navyše súd poukazuje aj na skutočnosť, že pri viacerých pokusoch o uzatvorenie rodičovskej dohody medzi rodičmi na pojednávaní, obaja rodičia, dokonca aj matka, súhlasila s úpravou styku od soboty do nedele, t. j. aj s prespatím. Počas konania

nielen súd, ale zjavne aj matka maloletej nadobudla presvedčenie, že otec si aj napriek upravenému styku od soboty do nedele, nebude vynucovať prespatie maloletej v jeho domácnosti proti jej vôli. Otec dostatočne preukázal, že sa voči maloletej nespráva nátlakovo a dokáže rešpektovať jej vôľu. Rovnako matka v priebehu konania dostatočne preukázala, že styku otca s maloletou nebráni a je spôsobilá umožniť styk aj nad rámec súdom upraveného styku. Z vyjadrení matky i otca rovnako vyplynulo, že pokiaľ ide o stretávanie sa otca s maloletou počas sviatkov či prázdnin, vedia sa rodičia dohodnúť i bez toho, aby mali styk striktno upravený počas týchto dní. Matka otcovi umožnila styk dcérou ako počas vianočných sviatkov tak aj počas uplynulých jarných prázdnin (matka otcovi ponúkla, že môže byť s dcérou, otec to však nevyužil). Súd rovnako uvádza, že z konania a z vyjadrení matky možno jednoznačne vyvodiť, že nemá v úmysle brániť stretnutia otca s maloletou. Súd dospel k záveru, že takto nastavený styk otca s maloletou bude prospešný pre obnovu ich vzájomného vzťahu. Súd poukazuje aj na to, že obaja rodičia, aj matka, aj otec, s upravením styku každú stredu po školskom vyučovaní a každý druhý víkend od soboty do nedele, súhlasili, resp. ho navrhovali za predpokladu, že súd pristúpi k zmene zverenia maloletej zo striedavej osobnej starostlivosti do osobnej starostlivosti matke. Z vyjadrení oboch rodičov na pojednávaní jednoznačne vyplynulo, že takto nastavený režim stretávania sa otca s maloletou je prospešný, ako pre maloletú, tak aj pre otca a pre ich vzájomný vzťah, preto súd upravil styk otca s maloletou tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

25. Najviac spornou sa medzi rodičmi javila otázka určenia vyživovacej povinnosti. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti vyživovacia povinnosť určená nebola. Uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/113/2022-144 zo dňa 04.11.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/38/2022-176 zo dňa 08.03.2023 bola otcovi uložená povinnosť platiť výživné na mal. Isabellu vo výške 140,- eur mesačne, s účinnosťou od 08.03.2023. Matka v priebehu konania žiadala uložiť otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 520,- eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu.

26. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Vzhľadom k tomu, že súd pristúpil zvereniu maloletej do osobnej starostlivosti matke, musel súd určiť vyživovaciu povinnosť otca. Pri rozhodovaní o výške výživného otcovi súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činné osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Zmenou pomerov môže byť subjektívna okolnosť na strane povinného, resp. okolnosť na strane oprávneného alebo objektívna, a to vývoj životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania a súd musí obligatórne skúmať jej príčiny. Takisto ňou môže byť dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov, atď. Tieto všetky skutočnosti súd zisťoval.

28. Pri určení výživného vzal súd do úvahy zárobkové možnosti, schopnosti a zdravotný stav oboch rodičov, vek a odôvodnené potreby maloletej, navrhovanú výšku výživného matkou 520,- eur a tak tiež skutočnosť, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Súd skúmal potreby maloletej, ktorá trpí na intoleranciu na laktózu, okrem toho jej bola diagnostikovaná porucha pozornosti, dysortografia a operacionálna dyskalkúlia a porucha aktivity a pozornosti. Maloletá L. navštevuje piaty ročník základnej školy. Aktuálne posielala otec matke na výživu dcéry mesačne 140,- eur. Pri určovaní výšky výživného sa súd v tomto konkrétnom prípade a argumentáciu rodičov osobitne vysporiadal s príjmami a výdavkami rodičov deklarovanými na nich a na maloletú.

29. Matka je od októbra 2022 zamestnaná v spoločnosti L. N. D.. S., A.G. R. N., kde jej príjem predstavoval v období 10/2022 - 01/2024 v priemere sumu 1585,01 eur netto, vrátane daňového bonusu, ktorý matka na maloletú poberá (č. l. 531 - 532). Okrem uvedenej príjmu zo zamestnania matka poberá prídavok na maloleté dieťa, ktorý predstavoval v období 03/2022 - 7/2022 sumu 25,88 eur mesačne, v období od 08/2022 do 02/2022 sumu 30,- eur mesačne a od 01/2023 predstavuje sumu 60,- eur mesačne. Matka bola v období od podania návrhu do 15.08.2022 zamestnaná v spoločnosti X. Z. Z..F..P.. s mesačným príjmom 2000,- eur brutto (uvedené vyplýva jednak z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch č. l. 228 ale aj z vykonanej lustrácie cez Sociálnu poisťovňu). V období od 16.08.2022 do 16.10.2022 bola matka vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava (č. l. 229) a poberala dávku v nezamestnanosti, a to za obdobie 16.08.2022 - 31.08.2022 vo výške 552,70 eur, za september 2022 vo výške 1036,40 eur a za obdobie 01.10.2022 - 16.10.2022 vo výške 552,70 eur.

30. Súd podrobne vyhodnotil objektívnosť a dôvodnosť matkou uvádzaných mesačných výdavkov na maloletú. Matka vyčíslila mesačné výdavky na maloletú na sumu 920,07 eur, pričom k nim zaradila náklady na bývanie 120,- eur, strava vrátane stravy v škole 230,- eur, Tv a internet 9,90 eur, školské poplatky 15,- eur, školské pomôcky a učebnice 23,- eur, drogéria a hygiena 60,- eur, ošatenie a obuv 70,- eur, mobil 10,- eur, voľnočasové aktivity 107,17 eur, pohonné hmoty 40,- eur, lístky na MHD 13,- eur, dovolenky, tábory, kempy 130,- eur, lieky a zdravotná starostlivosť 52,- eur, vreckové 20,- eur, iné 20,- eur.

Súd akceptoval a v plnej výške uznal za dôvodné a objektívne nasledovné výdavky: výdavok na stravu vo výške 230,- eur, Tv a internet vo výške 9,90 eur, školské poplatky 15,- eur, lístok na MHD 13,- eur, lieky a zdravotná starostlivosť 52,- eur, mobil 10,- eur (matka síce nepreukázala že maloletej uhradza mobilný telefón v sume 10,- eur mesačne, túto sumu však súd nepovažoval za tak zásadnú, aby bolo nutné ju dokladať faktúrami, súd má za to, že mesačný výdavok na mobilný telefón vo výške 10,- eur mesačne pre 11 ročné dieťa je objektívne akceptovateľný). V prípade mesačného výdavku na bývanie súd akceptoval sumu 84,- eur, ktorá pripadá ako pomerná časť na maloletú. Matka preukázala, že mesačne uhradza 27,90 eur za elektrinu a 140,- za zálohové platby, z čoho na maloletú pripadá spolu 84,- eur. Súd považoval za nadhodnotený výdavok na drogériu a hygienu vo výške 60,- eur mesačne. V prípade 11 ročného dievčaťa, po zohľadnení bežných cien prípravkov určených na hygienu (mydlo, šampón, krém a pod.), za skutkových okolností, že maloletá netrpí žiadnymi kožnými zdravotnými problémami resp. že matka neuvádzala, že by zdravotný stav maloletej vyžadoval špeciálne prípravky v tejto oblasti, považoval súd za akceptovateľný mesačný výdavok na drogériu a hygienu vo výške 15,- eur. Mesačný výdavok na ošatenie a obuv vo výške 70,- eur súd taktiež považoval za nadhodnotený. V prípade dieťaťa vo veku 11 rokov už nedochádza k tak častej zmene veľkosti oblečenia, ako tomu je u menších detí, rovnako s prihliadnutím na aktuálne široké trhové možnosti pokiaľ ide o nákup ošatenia a obuvi, akceptoval súd mesačný výdavok na ošatenie a obuv vo výške 50,- eur. Pokiaľ ide o voľnočasové aktivity, maloletá v čase podania návrhu navštevovala volejbalový krúžok, kde sa uhradza mesačný poplatok 55,- eur, v priebehu súdneho konania maloletá na volejbal prestala chodiť a začala chodiť na tanečnú, kde sa uhradza 60,- eur mesačne, čo súd akceptoval. Pokiaľ teda ide o voľnočasové aktivity, súd akceptoval sumu 60,- eur. Pokiaľ ide o výdavok na školské pomôcky a učebnice, súd uznal výdavok vyčíslený matkou vo výške 23,- eur mesačne. Súd predpokladá, že matka nevynakladá každý mesiac približne 20,- eur na školské pomôcky, avšak súd zohľadnil to, že vždy v septembri pri začatí nového školského roka je tento výdavok vyšší, po prepočítaní na jednotlivé mesiace je možné akceptovať mesačný výdavok na školské pomôcky vo výške 23,- eur. Pokiaľ ide o výšku vreckového, súd akceptoval sumu 10,- eur mesačne, má za to, že u 11 ročného dieťaťa suma 10,- eur mesačne ako vreckové plní výchovný charakter a učí dieťa hospodáriť. Matka na pojednávaní ešte uvádzala, že maloletá chodí na doučovanie z matematiky, čo však matka doložila len čestným prehlásením, nepredložila však žiadne

potvrdenie o úhradách platieb za doučovanie. Súd rovnako neakceptoval výdavok 130,- eur mesačne na dovolenky, tábory, výlety. Súd má totiž za to, že je na každom rodičovi, či maloleté dieťa zoberie na dovolenku, pričom nemožno nútiť druhého rodiča, aby sa na tomto finančne podieľal. Ako matka, rovnako aj otec maloletú bral na výlety, dovolenky (rekreačná chata, výlety do Nemecka). Matka na pojednávaní uvádzala, že v tejto položke sú zahrnuté aj školské výlety a volejbalové kempy. Pokiaľ ide o volejbalové, kempy, maloletá už na volejbal nechodí, t. j. tento výdavok už aktuálny nie je, okrem toho, matka neuviedla presne, čo zo sumy 130,- eur pripadá na dovolenky, čo na volejbalové kempy a čo na školské výlety, súd sa preto nestotožnil s výdavkami prezentovanými matkou na volejbalové kempy. Súd však bral do úvahy výdavky na školské výlety, nakoľko z bežnej praxe je známe organizovanie školských výletov, súd tak akceptoval sumu 10,- eur mesačne, ktoré je primeraná a objektívne uznateľná v súvislosti s organizovaním školských výletov. Súd neuznal výdavok 40,- eur mesačne na benzín, jedná sa o položku, ktorú možno len ťažko objektívne verifikovať. Súd akceptuje, že matka má výdavky na benzín, avšak len pomerne ťažko možno odhadnúť, aká suma pripadá na maloletú, navyše maloletá počas výsluchu uviedla, že do školy chodievala aj MHD, matka ju vozí občas, zo školy na tanečnú chodí sama, rovnako domov ide sama.

31. Z vyššie uvedenej argumentácie následne súdu vzišli výdavky na maloletú L. hodnotiac ich ako potencionálne, objektívne a prospešné pre výchovu a zdravý vývoj maloletej. Súd si ustálil ako pravidelný mesačný výdavok u mal. L. v sume 581,90 eur (84+230+9,90+15+23+15+50+10+60+13+10+52+10).

32. Otec je konateľom v spoločnosti A. SK, Z..F..P., nie je však jej spoločníkom t. j. nemá nárok na podiel zo zisku. Otcovi je mesačne poukazovaná suma 1700,- eur titulom zmluvy o pôžičke, čo predstavuje mesačný príjem otca. Otcovi bola do 15.05.2023 vyplácaná suma 2700,- eur mesačne, ktorá sa následne znížila na sumu 1700,- eur mesačne. Otec si uhradza zdravotné poistenie v sume 200,- eur mesačne. Čistý príjem otca teda aktuálne predstavuje sumu 1500,- eur mesačne. Otec nemá výdavky na bývanie, tieto sú mu hradené spoločnosťou, v ktorej vykonáva funkciu konateľa. Otec medzi svoje výdavky zaradil okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, drogériu, zdravotnú starostlivosť a voľnočasové aktivity, výdavky na sporenie vo výške 200,- eur mesačne, výdavky na elektrinu a vodu na rekreačnej chate vo výške 85,- eur. Celkovo otec svoje mesačné výdavky vyčíslil na sumu 1608,- eur, čo súd považoval za nadhodnotené, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v týchto výdavkoch nie sú výdavky na bývanie, ktoré poväčšine predstavujú vysokú položku, keďže tieto otec neuhradza. Za nadhodnotené považoval súd výdavky na stravu vo výške 430,- eur mesačne (za akceptovateľnú považoval súd sumu 300,- eur mesačne), rovnako výdavky na drogériu vo výške 100,- eur mesačne (za akceptovateľnú považoval súd sumu 30,- eur mesačne) a na ošatenie vo výške 120,- eur mesačne (za akceptovateľnú považoval súd sumu 70,- eur mesačne). Súd si ustálil objektívne, preukázateľné mesačné výdavky otca na sumu približne v sume 800,- eur, bez výdavkov na maloletú L.. Otec aktuálne uhradza výživné na maloletú vo výške 140,- eur, okrem toho jej platí životné poistenie vo výške 27,32 eur mesačne a na sporenie jej poukazuje sumu 20,- eur mesačne. Otec mal do decembra 2022 dve vyživovacie povinnosti, okrem mal. Isabelly mal ešte vyživovaciu povinnosť k dcére C., voči ktorej mal vyživovacie povinnosť vo výške 100,- eur mesačne.

33. Pri určovaní výšky výživného otcovi teda súd vychádzal z objektívne ustálených mesačných výdavkov na maloletú v sume 581,90 eur (viď ods. 30 a 31 odôvodnenia tohto rozsudku), na ktorých je povinnosť oboch rodičov podieľať sa podľa svojich možností a schopností. Súd rovnako bral do úvahy čistý príjem povinného rodiča (otca), ktorý si ustálil na sumu 1500,- eur. Súd si pri určení výšky vyživovacej povinnosti pomohol aj Metodikou pre výpočet výživného rodičov k deťom (ďalej len „Metodika“), súd však zdôrazňuje, že táto má nezáväzný, odporúčací charakter. Nemožno ju teda brať ako pevný rámec, od ktorého nie je možné sa odchyliť. V zmysle tejto Metodiky predstavuje výška vyživovacej povinnosti u dieťaťa vo veku 11 rokov (navštevujúce druhý stupeň základnej školy) 22% z príjmu povinného rodiča, u ktorého sa jedná o jedinú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o príjem otca, súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec mal do septembra 2023 príjem 2500,- eur netto mesačne (po odpočítaní zdravotného poistenia vo výške 200,- eur), pričom otec tento pokles otec zdôvodnil tým, že jeho príjem je vlastne súkromná pôžička, ktorá mu je mesačne vyplácaná a ktorá sa považuje za jeho investíciu do firmy, v čase, keď mal tzv. príjem 2700,- eur mesačne, sa spoločnosti darilo. Otec aktuálne nie je spoločníkom v danej spoločnosti, preto nemá nárok na podiel na zisku. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti teda považoval za ustálený príjem otca sumu 1500,- eur mesačne, z ktorej 22% predstavuje sumu 330,- eur mesačne, súd teda poukazuje na skutočnosť, že pri ustálenom príjme otca

vo výške 1500,- eur súd pristúpil k určeniu maximálnej sumy výživného v zmysle Metodiky, a to sumy 330,- eur, ktorá reflektuje odôvodnené potreby maloletej, ustálené na sumu 581,90 eur mesačne, s tým že súd bral do úvahy aj skutočnosť, že otec platí maloletej životné poistenie v sume 27,32 eur mesačne a na sporenie jej odkladá sumu 20,- eur mesačne. Súd teda zohľadnil aj potencialitu príjmu otca, keď mal súd za preukázané, že v minulosti bol otec spôsobilý mať aj vyšší príjem ako 1500,- eur mesačne, na druhej strane má však súd za to, že pri ustálených odôvodnených mesačných výdavkoch maloletej vo výške 581,90 eur je vyživovacia povinnosť vo výške 330,- eur mesačne postačujúca na sanovanie potrieb maloletej, so zachovaním rovnakej životnej úrovne oboch rodičov, rovnako aj s prihliadnutím mieru osobnej starostlivosti každého z rodičov.

34. Súd priznal zvýšené výživné odo dňa podania návrhu matky t. j. od 28.03.202 do 31.03.2024 vzniklo otcovi zročné výživné na maloletú L. vo výške 7962,60 eur (24 mesiacov a 4 dni omeškania x 330 eur = 7962,60 eur). Súd do zročného výživného započítal sumu 2824,98 eur. Jedná sa o čiastku, ktorú otec odo dňa podania návrhu až do dňa vyhlásenia rozhodnutia preukázateľne prispel na výživu maloletej. Súd do zročného výživného započítal tie príspevky otca, ktoré mali spotrebný charakter (výživné hradené od marca 2023 vo výške 140,- eur mesačne, spolu vo výške 1400,- eur; príspevky otca na školu, a volejbal, spolu vo výške 1271,50 eur; príspevky na školské potreby vo výške 57,50 eur; kúpa cestovnej tašky 95,98 eur = celkovo suma 2824,98 eur), nezapočítal však príspevky na životnú poistku (27,32 eur mesačne, ktoré otec uhrádza od 03.03.2022, celkovo v sume 655,68 eur) a príspevky na sporenie (20,- eur mesačne, ktoré otec uhrádza od 11.09.2023, celkovo v sume 120,- eur). Tieto príspevky otca však súd zohľadnil pri určení výšky bežného výživného. Rovnako súd nezapočítal čiastky ktoré boli poukávané na darčeky pre maloletú od otca či na knihy, ktoré jej kupoval počas spoločných stretnutí. Celkovo teda zročné výživné predstavuje sumu vo výške 5137,62 eur. Súd umožnil otcovi splácať zročné výživné v mesačných splátkach po 142,71 eur spolu s bežným výživným, nakoľko mal za to, že uložením povinnosti zaplatiť zročné výživné jednorazovo by mohlo dôjsť k neprimeranému finančnému zaťaženiu otca. Súd taktiež poukazuje na to, že je nutné platiť v prvom rade bežné výživné.

35. Súd výrokom VI. zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/113/2022-144 zo dňa 04.11.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/38/2023-176 zo dňa 08.03.2023, ktorým bola otcovi uložená vyživovacia povinnosť vo výške 140,- eur mesačne, a to z dôvodu, že toto neodkladné opatrenie nebolo časovo vymedzené do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Výrokom VII. súd zmenil pôvodný rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P/142/2016-188 zo dňa 06.02.2017.

36. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie len účastník, ktorý sa nevzdal práva na odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.